

Onderwerp Kaderstelling Sociale Basis 2020	
Nummer	2018/563268
Portefeuillehouder	Meijs, M.T.
Programma/beleidsveld	1.2 Sociale basis
Afdeling	MO
Auteur	Duker, J.W.
Telefoonnummer	023-5115041
Email	jwduker@haarlem.nl
Kernboodschap	De gemeenteraad stelt de kaders vast voor het maken van afspraken met subsidiepartners over hun inzet in de sociale basis vanaf 2020, zodat kwetsbare groepen ondersteuning krijgen op alle leefgebieden en alle Haarlemmers ondersteund worden bij onderlinge hulp, vrijwillige inzet, maatschappelijke initiatieven en mantelzorg.
Behandelveorstel voor commissie	De commissie Samenleving wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	- Opinienota Sociale Basis 2020 (2018/346890) in commissie Samenleving 6 september 2018 - Collegebesluit Aanpak Sociale Basis 2020 (2018/566771) in commissie Samenleving 6 december 2018 - Raadsbesluit RKC-rapport Leren Waarderen (2018/809200) in gemeenteraad 20 december 2018
Besluit College d.d. 19 maart 2019	1. Het college stelt het voorstel aan de raad vast. 2. Het college besluit voorts de subsidieplafonds per thema als volgt vast te stellen: - financiën op orde € 526.211 - gezonde leefstijl € 460.675 - ontmoeten € 3.280.591 - opvoeden en opgroeien € 2.992.941 - redzaam in en om het huis € 1.897.296 - vrijwillige inzet en mantelzorg € 2.604.411 - waardevol werk € 4.364.991 de secretaris, de burgemeester,

Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. De uitvraag subsidies Sociale Basis 2020 vast te stellen de griffier, de voorzitter,
--	---

1. Inleiding

De sociale basis (voorheen: basisinfrastructuur) is een krachtig geheel van inwoners, (bewoners)initiatieven, sociaal ondernemers en professionele organisaties in de Haarlemse samenleving, die met elkaar bijdragen aan een sociale stad en leefbare wijken en buurten. De gemeente speelt hierin een rol door subsidie te verstrekken aan initiatieven en organisaties. Hoe de gemeente dat doet – en wat die initiatieven en organisaties met hun inzet bereiken – is van groot belang voor het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen in het sociaal domein in Haarlem.

De afgelopen jaren zijn veel kleine en grote nieuwe initiatieven ondersteund. Daarnaast onderhoudt de gemeente meerjarige subsidierelaties met in totaal ongeveer 50 organisaties. De meerjarige subsidierelaties eindigen per 2020; de subsidies voor nieuwe initiatieven zijn incidenteel en eindigen eveneens per 2020. Voor die tijd zullen dus nieuwe afspraken gemaakt moeten worden met bestaande organisaties én nieuwe initiatieven (Right to Challenge) over hun inzet vanaf 2020. De Uitvraag Sociale Basis 2020 is het inhoudelijke kader waaraan de gemeente de aanvragen van subsidiepartners zal toetsen.

De uitvraag is gebaseerd op een groot aantal bronnen. Belangrijkste kaderstellende documenten zijn de Programmabegroting, het coalitieakkoord Duurzaam Doen en het Transformatieprogramma Sociaal Domein. Daarnaast is gebruik gemaakt van de verantwoordingsdocumenten van de subsidiepartners, waarbij specifiek is gekeken naar verantwoording vanuit het perspectief van inwoners, zoals casusbeschrijvingen of tevredenheidsonderzoeken. Er is ook gebruik gemaakt van de landelijke ‘wat werkt’-dossiers van kennisinstituut Movisie. Die dossiers geven een overzicht van de wetenschappelijke stand van zaken in het sociaal domein. Voor deze uitvraag zijn de belangrijkste werkzame principes op de thema’s die in Haarlem spelen verzameld. De kennis en ervaring die binnen de gemeente aanwezig is, is aangevuld met inzichten vanuit diverse consultatiegesprekken en -bijeenkomsten met subsidiepartners, zelforganisaties, de ambassadeurs toegankelijkheid en de VBZ (brancheorganisatie zorgaanbieders). Om inwoners en andere belanghebbenden (zoals

woningcorporaties, religieuze instellingen en sportverenigingen) te raadplegen zijn in de vijf stadsdelen gebiedssessies georganiseerd, waar is gesproken over specifieke prioriteiten per gebied en over randvoorwaarden voor samenwerking met subsidiepartners. Tot slot heeft een beknopte schriftelijke raadpleging van deelnemers aan activiteiten van de subsidiepartners plaatsgevonden.

De Participatieraad heeft in verschillende stadia van het proces geadviseerd en meegedacht over de Sociale Basis 2020 en zal ook in het vervolg betrokken blijven. Zie de bijlage: brief van de Participatieraad.

Tot slot is in de aanpak en deze kaderstelling de bespreking in de commissie Samenleving meegenomen van – achtereenvolgens – de opinienota en de besluitnota over de Sociale Basis 2020.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. De uitvraag subsidies Sociale Basis 2020 vast te stellen

3. Beoogd resultaat

Afspraken met subsidiepartners over hun inzet in de sociale basis vanaf 2020 zodat kwetsbare groepen ondersteuning krijgen op alle leefgebieden en alle Haarlemmers ondersteund worden bij onderlinge hulp, vrijwillige inzet, maatschappelijke initiatieven en mantelzorg.

4. Argumenten

1. De uitvraag geeft invulling aan wat de gemeente wil bereiken met de sociale basis

Een inclusieve stad, dat is de meest kernachtige samenvatting van wat de gemeente wil bereiken met de sociale basis. Een stad waar iedereen kan meedoen naar vermogen, waar mensen samenleven met respect voor elkaars eigenheid en verschillen, waar kansen zijn voor persoonlijke ontwikkeling. Een stad ook waar inwoners en sociaal ondernemers initiatieven nemen, waar inwoners elkaar ondersteunen en zich samen voor inzetten voor het welzijn van de stad. De gemeente wil daarom meer ruimte geven aan nieuwe initiatieven en de samenwerking versterken tussen subsidiepartners onderling en tussen subsidiepartners en alle andere betrokkenen in de sociale basis.

2. De uitvraag geeft uitvoering aan de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie over grip op effectiviteit

Een belangrijke ambitie voor de nieuwe subsidieperiode is meer grip te krijgen op de effectiviteit van de inzet van subsidiepartners. Dat is in het sociaal domein per definitie moeilijk: het welbevinden van mensen wordt vaak door meer factoren bepaald dan alleen de ondersteuning die zij van subsidiepartners krijgen. Toch is er meer mogelijk dan we nu doen. Uitgangspunt voor de nieuwe subsidieperiode is het rapport van de Rekenkamercommissie (RKC): Leren waarderen; vergroten van

de evalueerbaarheid van welzijnssubsidies (2018). Centraal daarin staat dat er vóór aanvang van de nieuwe subsidieperiode niet alleen duidelijke doelen worden geformuleerd, maar dat er ook een zogenaamde 'interventielogica' wordt afgesproken: een onderbouwing van het verband tussen de activiteiten van de subsidiepartners en de doelen van de gemeente. In de uitvraag gebruiken we daarvoor de term 'wat werkt'-principes. De 'wat werkt'-principes worden gebruikt om de prestaties en resultaten van onze subsidiepartners te verbinden aan de indicatoren die horen bij de doelen en subdoelen die worden opgenomen in de programmabegroting.

De RKC heeft bij haar onderzoek in 2018 gemeentelijke accounthouders en subsidiepartners betrokken en een extern onderzoeksbureau ingeschakeld. Het college heeft dit bureau (Regioplan) vervolgens betrokken bij het opstellen van de uitvraag. Op haar eigen verzoek is de RKC niet actief betrokken geweest bij het opstellen van de uitvraag, maar zal zij de gemeenteraad onafhankelijk adviseren over de uitvraag.

3. Het huidige budget is het financiële kader

Uitgangspunt voor de verdeling van het budget voor de subsidies in de sociale basis over de afzonderlijke thema's is het toedelen van de huidige subsidies aan de nieuwe thema's (de huidige situatie vertaald naar de nieuwe situatie). Op enkele thema's is het budget opgehoogd (zie hieronder). Met de budgetten per thema moet bestaande ondersteuning gecontinueerd en vernieuwd worden, maar moeten ook nieuwe initiatieven in aanmerking komen voor een meerjarige subsidie.

Medio vorig jaar werd ingeschat dat ongeveer 5% van het totale budget voor de sociale basis verschoven zou moeten worden om ruimte te bieden aan nieuwe initiatieven. Sindsdien zijn meer initiatieven in beeld gekomen en is duidelijk geworden dat externe financiering door het Rijk door middel van zogenaamde OAB-gelden (Onderwijsachterstandenbeleid) per 2020 grotendeels komt te vervallen. Door genoemde ontwikkelingen komt de inschatting van het te verschuiven budget inmiddels uit op ruim 7%.

Naast het budget voor de thematafels (meerjarige subsidies) blijft er ruim € 500.000,- jaarlijks beschikbaar voor diverse regelingen om nieuwe, kleinere initiatieven financieel te ondersteunen.

Ophoging van het bestaande budget voor de thematafels vindt plaats op de volgende onderdelen:

Ondersteuning statushouders

Het huidige Sociaal Programma Statushouders, opgezet naar aanleiding van de verhoogde instroom van statushouders, loopt eind 2019 af. In het coalitieakkoord is de ambitie uitgesproken om ook na 2019 vluchtelingen vanaf de eerste dag op weg te helpen hun plek in de Haarlemse samenleving te vinden. Binnen het Sociaal Programma Statushouders wordt toegewerkt naar een situatie waarin

reguliere voorzieningen ook passend en toegankelijk zijn voor statushouders, omdat zij integraal deel uitmaken van de stad. Het positieve saldo op het budget voor statushouders van eind 2019 wordt toegevoegd aan de middelen voor de Sociale Basis (thema Redzaam in en om het huis), geormerkt voor de integratie van statushouders in de periode 2020-2023.

BUUV

De BUUV bewonersmarktplaats is in 2009 gestart in Haarlem en maakt sinds 2013 deel uit van de sociale basisinfrastructuur. De uitvoering van BUUV Haarlem is een samenwerking tussen maatschappelijk partners en de gemeente. In de nieuwe sociale basis worden de uitvoerende activiteiten van BUUV die nu nog door de gemeente worden gedaan, overgedragen aan de maatschappelijke partners. Het budget voor de uitvoering van BUUV wordt toegevoegd aan het budget Vrijwillige Inzet en Mantelzorg. De raad wordt hierover separaat in een informatienota nader geïnformeerd.

Ontmoeten

In oktober 2018 is bekend geworden dat Haarlem van het Rijk een eenmalige decentralisatie-uitkering van € 250.000,- ontvangt voor het tegengaan van eenzaamheid. Dit bedrag wordt gespreid over vijf jaar ingezet en toegevoegd aan de sociale basis. In 2019 wordt € 50.000,- extra geïnvesteerd voor nieuwe initiatieven in samenhang met activiteiten van de Coalitie Haarlem Ontmoet. In de jaren 2020-2023 wordt per jaar € 50.000,- toegevoegd aan het budget van de thematafel Ontmoeten.

De genoemde budgetten per thema zijn gebaseerd op de subsidiebedragen in 2019. Jaarlijks wordt besloten met welk percentage de subsidiebudgetten worden geïndexeerd. Het college besluit hier medio april over. Op grond van die besluitvorming worden de subsidies bijgesteld.

5. Risico's en kanttekeningen

1. Uitvraag loopt deels vooruit op nieuw beleid

De uitvraag formuleert doelen en opgaven op verschillende thema's. Voor sommige van die thema's wordt ook separaat beleid geëvalueerd en geactualiseerd, zoals voor jeugd, minima en schulden. De beleidsteksten voor deze thema's zijn zoveel als mogelijk op elkaar afgestemd. Daar waar verschillen zouden ontstaan geldt altijd het laatst vastgestelde beleid.

2. Verdere kanteling dagbesteding

Met ingang van 2018 is een groot deel van de arbeidsmatige en recreatieve dagbesteding omgezet van een maatwerkvoorziening naar een algemene voorziening. Daardoor wordt het aanbod toegankelijker voor inwoners, vermindert de bureaucratie en hebben aanbieders meer ruimte om te doen wat nodig is. Vanwege het succes van deze zogenaamde kanteling wordt onderzocht of ook de resterende dagbesteding als maatwerkvoorziening kan worden omgezet naar een algemene

voorziening. Deze ondersteuning zou daarmee ook onderdeel worden van de subsidies in de sociale basis. Voor deze resterende dagbesteding lopen de contracten echter nog door tot 2021. Onderzocht wordt onder welke voorwaarden deze dagbesteding al per 2020 gekanteld kan worden of dat dit pas met ingang van 2021 mogelijk is.

6. Uitvoering

Direct na vaststelling van de uitvraag starten de thematafels, waaraan subsidiepartners gezamenlijk gaan werken aan een plan/aanvraag per thema voor de periode 2020-2023. Een indeling van de thematafels is als bijlage toegevoegd. Subsidiepartners hebben hiervoor tot het zomerreces de tijd. Na het zomerreces beoordeelt een ambtelijke commissie de aanvragen en stelt het college de beschikkingen per subsidiepartner vast. Voordat de subsidiebeschikkingen worden vastgesteld legt het college een monitoring- en verantwoordingsplan ter bespreking voor aan de commissie Samenleving.

7. Bijlagen

- Uitvraag Sociale Basis 2020
- Indeling thematafels
- Brief Participatieraad